

ДОНБАС

Росія ще підняла тарифи в окупації. 40-50% людей можуть опинитися за межею комунальної бідності – експерт

Радіо Свобода

27 жовтня 2026, 14:29

У Донецьку перебої з водою почалися після російської окупацією у 2014 році, і з роками лише поглибилися. На фото: люди у черзі за водою, окупований Донецьк, серпень 2025 року

Валентина Дончевська та Христина Терещенко, «Точка Сходу», для Радіо Свобода

На захоплених територіях Донеччини та Луганщини, де ще ускладнилась проблема перебоїв із водою та світлом, Росія знову підняла ціни на всі комунальні послуги. Із 1 жовтня на окупованій частині Донбасу, кому Москва обіцяла «дешеву комуналку» на початку гібридної агресії у 2014-му, вартість тієї ж електроенергії зросла майже вдвічі, води – на 10%.

Підконтрольні РФ адміністрації пояснюють таке рішення зношеністю мереж та «довгостроковим планом поетапного доведення тарифів до рівня сусідніх регіонів», тобто російських.

Що відбувається з тарифами в окупації та що місцеві жителі кажуть про комунальні послуги і нове подорожчання – у матеріалі.

► Про спільний проєкт Радіо Свобода та «Точки Сходу»

«Воду з-під крану ми майже не використовуємо, бо вона часто просто руда. Без води можемо сидіти декілька днів. Так само попередній місяць майже не було світла. Але в деяких районах міста за місяць вмикали світло декілька разів, всього на пару годин, і все», – розповідає на умовах анонімності жителька **Маріуполя**, де ситуація з водою і світлом одна з найбільш проблемних на окупованій частині Донбасу.

На окупованій частині **Луганщини** також добре знають, що таке побут за графіком. За словами жінки, яка живе в одному з підконтрольних РФ населених пунктів області і також попросила про анонімність, вода в неї є через день, світло вимикають регулярно.

«Останні п'ять днів електроенергію вимикали за графіком на кілька годин на добу. Моя побутова техніка не постраждала, хоча в інших людей такі випадки були – переважно в старих будинках із застарілою електропроводкою, – каже вона.

За такі комунальні послуги і на окупованій частині Донецької області, і на окупованій частині Луганської області доведеться платити більше – з 1 жовтня 2026 року Росія підвищила тарифи на все.

Вода, електрика, газ, сміття: нові тарифи на окупованій частині Донбасу

У більшості міст окупованої частини Донеччини загальний тариф на воду зріс на 10% і тепер становить 83,28 рубля (45,3 гривні) за кубометр: 53,09 рубля (28,89 гривні) за воду та 30,19 рубля (16,43 гривні) за водовідведення, повідомила підконтрольна РФ адміністрація.

Для 11 міст, де, за даними окупаційної влади, воду подають із перебоями, встановили знижений тариф: 9,64 рубля за кубометр води (5,25 гривні), а

водовідведення буде безкоштовним.

До переліку увійшли:

- Донецьк;
- Макіївка;
- Горлівка;
- Дебальцеве;
- Чистякове .
- Сніжне;
- Харцизьк;
- Іловайськ;
- Ясинувата;
- Єнакієве;
- Шахтарськ.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Що треба знати про водну кризу на окупованій частині Донбасу. Коротко

Електроенергія подорожчала майже на 49,3% – і тепер коштуватиме від 2,89 до 10,17 рублів за кВт/год, залежно від об'ємів споживання (1,56–5,49 гривні). Опалення – майже на 27%. У будинках без лічильників платитимуть 62,28 рубля за квадратний метр (33,63 гривні), а з лічильниками – 2449,13 рубля за гігакалорію (1322,53 гривні).

Газ подорожчав більш ніж на 26%. У квартирах з газовою плитою та водонагрівачем, але без лічильника – до 130,70 рубля на людину (70,58 гривні), а якщо гаряча вода централізована – ціна становитиме 65,35 рубля (35,29 гривні).

Вивезення сміття подорожчало найбільше – до 124,96 рубля на людину на місяць (67,48 гривні).

“ У деяких районах міста за місяць вмикали світло декілька разів, всього на пару годин, і все

Жителька окупованого Маріуполя

На окупованій частині Луганщини також підвищили тарифи на електроенергію, опалення, воду, водовідведення та газ.

Найбільше подорожчала електроенергія, і ціни там тепер трохи вищі, ніж навіть на підконтрольній РФ частині Донеччини: від 2,86 рубля за кВт/год до 10,52 рублів, залежно від споживання (на 1,54–5,68 гривні).

Тариф на опалення зріс із 2194,40 до 2679,36 рубля за гікалорію тепла (з 1184,98 на 1446,85 гривні) – **приблизно на 22%**.

Для більшості споживачів холодна вода подорожчала з 49,98 до 54,97 рублів за кубометр (з 26,99 до 29,68 гривні), а водовідведення – з 29,72 до 33,43 рубля (з 16,05 до 18,05 гривні). **Це зростання приблизно на 10% і 12,5% відповідно.**

Для тих, у кого є лічильники, газ зріс із 6,20 до 7,39 рубля за кубометр (із 3,35 до 3,99 гривні) – **приблизно на 19,2%**. Хто платить за нормативами, фактичні витрати залежатимуть від обсягу споживання, площі житла, типу будинку та встановлених нормативів.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Маріуполь в окупації: що насправді відбувається за «пропагандистською вітриною» Росії

Чому Росія підвищує тарифи на окупованих територіях?

«Дешева комуналка» була однією з обіцянок Росії Донбасу під час гібридної агресії у 2014-му. У Росії тарифи дійсно були нижчими, ніж в Україні – так було і на захоплених територіях Донеччини та Луганщини. Але у 2025 році окупанти **кілька разів підвищували ціни**, фактично остаточно відмовившись від цієї обіцянки. Вже тоді комунальні послуги в окупації перестали бути дешевшими, але окупанти і на цьому не зупинились.

Окупаційна адміністрація Донецчини пояснює підвищення тарифів з 1 жовтня планами поступово зрівняти їх із цінами в сусідніх – російських – регіонах.

«Підвищення відбувається у рамках довгострокового плану поетапного доведення тарифів до рівня сусідніх регіонів. Це дозволить стабілізувати роботу комунального сектору «республіки», – стверджується у повідомленні підконтрольного РФ керівництва окупованої частини Донецької області.

Тарифи на електроенергію на окупованій частині Донбасу зросли найбільше. Фото ілюстративне

Голова комітету окупаційного «народного совета» підтримуваного Росією угруповання «ДНР» з питань ЖКГ **Анна Кондрикинська** заявила: мережі зношені, а деталі для ремонту подорожчали. За її словами, попередніх надходжень комунальним підприємствам уже не вистачало навіть на аварійні роботи.

І окупаційна чиновниця навіть не обіцяє, що якість послуг покращиться найближчим часом: мовляв, поки йдеться про підтримання роботи комунальної системи. А от що вона пообіцяла, так це те, що додаткові гроші від підвищених тарифів спрямують на ремонт водопровідних і каналізаційних мереж, підготовку до опалювального сезону та вивезення сміття за графіком.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Сміттєві терикони: Росія завалює окупований Донбас відходами

Однак голова «Спільки споживачів комунальних послуг» **Олег Попенко** переконаний – подорожчання не може розв'язати проблему зношеності комунальної інфраструктури. Він досліджує комунальні проблеми в окупації, і, за його даними, частина грошей витрачається неефективно, зокрема через завищені закупівельні ціни та виплати керівництву підприємств.

Попенко наводить приклад Донецька, де, за його оцінкою, щоб зібрати достатньо коштів для капітального ремонту водоканалу, тариф довелося б підвищити приблизно у 7–8 разів. І це за умови, що отримані від людей гроші дійсно спрямують на ремонти.

І чому підвищення тарифів нічого не змінить

Проблеми з водою на Донбасі почалися тоді ж, коли Росія почала війну проти України – у 2014 році під час наступу тоді ще гібридні окупаційні сили пошкоджували водогони, знеструмлювали насосні та фільтрувальні станції. Після повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році ситуація ще погіршилась.

У березні 2022-го через наступ російських військ була зупинена подача води з каналу Сіверський Донець - Донбас – основного джерела для Донбасу. Аби розв'язати питання, Росія заявляє, що хоче взяти під контроль канал.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Як Росія зруйнувала канал Сіверський Донець – Донбас. Супутникові знімки

Хоча навіть якщо армії РФ це вдасться, за оцінками експертів, це не забезпечить регіон водою: на відновлення знадобиться значна кількість грошей та часу. І, що ще важливіше, доступ до ще одного каналу: Сіверський Донець – Донбас забезпечував водою не лише Сіверський Донець, а й Дніпро, і дніпровську воду

перекидали через канал Дніпро – Донбас (детально про це у матеріалі: [Донецьк вимре? Які насправді в Донбасу шанси на воду під російською окупацією](#)).

Крім того, водна криза на окупованих територіях – це не лише наслідок зупинки каналу. Журналіст родом із Донецька **Денис Казанський** головною причиною комунального занепаду на окупованих територіях називає бездіяльність Росії та підконтрольних їй чиновників, що триває роками, – тому особливо важка ситуація якраз на територіях, які РФ захопила ще у 2014-му.

«Загалом, якщо так описувати стан комунального господарства, судячи з того, що до нас доходить, ми бачимо, що там воно в такому стані, що неможливо порівняти з тим, що було до війни», – говорить Казанський.

Люди в черзі за водою, окупований Донецьк, липень 2025 року

Він згадує, що до окупації Донецька тривалі перебої з водопостачанням були рідкістю. Якщо вода зникала більш ніж на пів дня, то зазвичай через аварії, які також траплялася нечасто. Схожа ситуація була і в Маріуполі: до 2022 року вода там була постійно, хоча місто й не має власного джерела водопостачання.

«А зараз там теж немає води, тобто туди, куди дійшла Росія, стався такий занепад», – каже журналіст.

► Дефіцит води на окупованій частині Донбасу: головне

Ще однією причиною він називає мобілізацію чоловіків до армії РФ, серед яких і комунальники. За його словами, у 2022 році до армії агресора масово забирали, зокрема, слюсарів і монтерів комунальних підприємств. Частина з них загинула, інші досі воюють, тому відновлювати пошкоджені мережі немає кому.

Четверта Женевська конвенція **забороняє** окупаційній державі примушувати населення захоплених нею територій служити в її збройних чи допоміжних силах.

“ Комунальне господарство в такому стані, що неможливо порівняти з тим, що було до війни

Денис Казанський

Не сприяє покращенню ситуації і система управління, яку Росія запровадила на окупованих територіях. Керівників окупованих територій призначає Москва, тому вони не залежать від думки мешканців і не несуть перед ними відповідальності.

«Коли Москва призначає людину, яку ніхто не обирає і яка не має авторитету серед місцевих мешканців, вона від них не залежить. Їй потрібно звітувати перед тими, хто її призначив, а те, що десь тече каналізація, їй, по суті, байдуже», – говорить Казанський.

Влітку цього року Сили безпілотних систем ЗСУ почали операцію **«Кримський рубильник off»** – і в окупації почалися перебої зі світлом. Їх гостро відчують, зокрема, у тимчасово окупованому Маріуполі.

► «Кримський рубильник off»: деталі

Як розповіла на умовах анонімності жителька міста, через відключення електроенергії в будинках може зникати вода, а світла іноді немає понад добу. Навіть після відновлення електропостачання напруга може коливатися у межах 140–250 вольтів.

Щоб пристосуватися до таких умов, родина жінки придбала стабілізатор напруги, павербанк для роутера та портативний душ на випадок відключення води.

«Намагаємося якось виходити із ситуації, пристосовуватися до цих умов», – каже жінка.

Зважаючи на коментарі у місцевих пабліках про відключення та розповіді місцевих жителів, ППО окупантів не справляється з українськими дронами, а комунальники та чиновники – з ремонтами.

На цьому тлі Росія все одно ухвалює рішення підвищити тарифи – на послуги, які не в змозі навіть просто надати, не кажучи про їхню якість.

До того ж, зарплати на окупованих територіях **нижчі, ніж у Росії**. За оцінкою голови «Спілки споживачів комунальних послуг» Олега Попенка, після зростання тарифів **приблизно 40–50% місцевого населення може опинитися за межею комунальної бідності** – коли людина або сім'я витрачає на «комуналку» понад 10% доходу.

«Тарифи зросли, але коли днями немає світла чи води, це здається несправедливим щодо споживачів. Водночас ми розуміємо, що мережі потрібно ремонтувати, і, можливо, ці гроші підуть саме на це», – сподівається жителька Маріуполя.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Ремонт» чергового лайна». Чому мільярдні вливання РФ не рятують окуповані міста від занепаду?

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Вугільна галузь Донбасу реанімації не підлягає». Що відбувається з шахтами в окупації

Україна

Суспільство

Важливе на Свободі

Війна

Донбас

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.